

ROTTERDAMSE GODSHUIZEN

DOOR DR. F. J. KROP

OP maandag 9 december 1968 werd door dr. F. J. Krop de tentoonstelling 'Rotterdam en zijn Godshuizen in de loop der eeuwen' in het Gemeentearchief met het uitspreken van een rede geopend. Wij ontlenen aan deze rede de navolgende passage's.

St. Laurenskerk

De geschiedenis van de laat-gotische St. Laurenskerk omspant nagenoeg de geschiedenis van Rotterdam zelf.

Voor de bouw van onze oudste kerk werd namelijk al in 1409 het eerste graafwerk verricht. In 1449 wordt aan de fundering en de eerste geleding van de toren begonnen. De eerste tijd stond deze geheel los van de kerk; pas later, nadat in 1461 het watertje, dat tussen de toren en de kerk liep, was gedempt, werd de toren door een langschip met de kerk verbonden. Jaar na jaar wordt aan de kerk, die toen al de hoofdkerk van de stad was, gebouwd, veranderd en gebroken. Nog in 1519 werd een pauselijke aflat afgekondigd om de bouw van de laatste loodjes te stimuleren. In 1525 is de kerk klaar op de toren na. Met de verdere voltooiing van de toren werd in 1547 een begin gemaakt. Men kwam echter niet verder dan de derde geleding, die in 1555 werd afgedekt met een simpel pyramidevormig dak. In 1646 kreeg de toren zijn vierkante stenen kop, welke werd ontworpen door de stadstimmerman Dirck Davidtsz. Versyde en zijn vader Davidt Davidtsz. Versyde. Ter afsluiting van het geheel werd boven op de toren een open-gewerkte borstwering geplaatst met aan de vier zijden het stadswapen. Het carillon in de toren werd in 1660 geleverd door de beroemde Amsterdamse klokkengieter François Hemony. Dit carillon bleef bij de brand in 1940 gelukkig voor het grootste gedeelte gespaard. Uitgebreid tot 49 klokken herkreeg het in 1960 zijn plaats in de bovengeleding van de toren.

Erasmus

Om de godsdienstige verhoudingen in Rotterdam te begrijpen waar meestal een, althans in het licht der tijdsomstandigheden ge-